

اهتمام ادبی (واحد آزمون‌های آنلاین)
<https://exam.ehtemameadabi.ir>

درس نهم سکونتگاه‌های ایران

- ۱- تعریف سکونتگاه از دیدگاه جغرافیا را بنویسید.
سکونتگاه محلی است از مجموعه مساکن که عوامل طبیعی و انسانی در شکل‌گیری آن نقش دارند.
- ۲- دو سکونتگاه را نام ببرید.
شهر و روستا
- ۳- عوامل شکل‌گیری سکونتگاه‌ها را نام ببرید.
آب و خاک
- ۴- کدام عامل در شکل‌گیری سکونتگاه‌ها نقش بیش‌تری دارد؟
آب
- ۵- نقش آب در ایجاد سکونتگاه‌ها توضیح دهید.
- بسیاری از سکونتگاه‌های اولیه، در کنار رودها به وجود آمده است.
- آب در هر مکان، در تمایل انسان به کار کشاورزی و ساکن شدن به صورت دائم در مکان، عامل مهمی است.
- ۶- روستا‌ها چگونه پدید آمدند؟
با ساکن شدن انسان در یک مکان، اولین سکونتگاه‌ها به نام روستا پدید آمد.
- ۷- سکونتگاه‌های شهری چگونه پدید آمدند؟
افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.
- ۸- عوامل مهم در شکل‌گیری و تغییر سکونتگاه‌ها را نام ببرید.
آب-خاک-شیب زمین
- ۹- کدام عوامل موجب گسترش سکونتگاه‌ها می‌شود؟
اوضاع جغرافیایی (طبیعی، انسانی) مناسب
- ۱۰- شهر باستانی بیشاپور در کجا قرار دارد؟
در شمال غربی کازرون

اهتمام ادبی (واحد آزمون‌های آنلاین)

<https://exam.ehtemameadabi.ir>

۱۱- اهمیت شهر بیشاپور در دوره ساسانیان چه بود؟

اهمیت ارتباطی مهمی در ایران داشت.

۱۲- علل از بین رفتن شهر بیشاپور چیست؟

جنگ و بیماری سبب از بین رفتن این شهر شد.

۱۳- انواع سکونتگاه‌ها را نام ببرید.

زندگی شهری- زندگی روستایی- زندگی عشایری

۱۴- قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است چیست؟

زندگی عشایری

۱۵- ویژگی‌های زندگی عشایر چیست؟

- در این شیوه زندگی، سکونت و یکجانشینی دائمی دیده نمی‌شود.

- عشایر به طور مستقیم از منابع طبیعی استفاده می‌کنند.

- عشایر، زندگی اجتماعی قبیله‌ای دارند و از ایل و طایفه تشکیل شده‌اند و پیوندهای خویشاوندی با هم دارند.

۱۶- مهم‌ترین ایلات مهم کشور را نام ببرید.

ایل سون، بختیاری، قشقایی و ترکمن از ایلات عمده کشور ایران هستند.

۱۷- چرا قرن هاست در ایران شرایط مناسبی برای فعالیت دامپروری به وجود آمده است؟

در ایران، وجود کوه‌های البرز و زاگرس و نیز دشت‌های پست و هموار مجاور آن‌ها

۱۸- روستا را تعریف کنید.

روستا، محلی است که فعالیت اغلب ساکنان آن به زمین وابسته است و بیشتر روستاییان به کشاورزی و دامداری اشتغال دارند.

۱۹- ویژگی‌های روستا را بنویسید.

- فضای باز اطراف روستاها، چشم‌اندازهای طبیعی زیبایی را برای روستاییان فراهم کرده است.

- روستاییان نسبت به آداب و رسوم محل زندگی خود، پایبند هستند. بسیاری از روستاییان در کاشت، داشت و برداشت محصول، با

یکدیگر همکاری می‌کنند.

- آب و هوای پاک، اوضاع زندگی بهتر و سالم‌تر را برای روستاییان فراهم آورده است.

- معمولاً در روستاها، عرضه خدماتی نظیر بیمارستان، فروشگاه و حمل و نقل عمومی، کمتر و محدودتر است.

- شغل اصلی روستاییان کشاورزی و دامداری است.

اهتمام ادبی (واحد آزمون‌های آنلاین)

<https://exam.ehtemameadabi.ir>

۲۰- ملاک تبدیل هر سکونتگاه روستایی به شهری در ایران چیست؟

- جمعیت ۱۰ هزار نفر

- داشتن شهرداری

۲۱- ویژگی های سکونتگاه شهری را بنویسید.

- جمعیت زیاد

- بیشتر مردم سکونتگاه شهری، در بخش خدمات و صنعت شاغل هستند.

- در شهرها تفاوت بسیاری در ارزش ها، آداب و رسوم و شیوه زندگی مردم وجود دارد.

۲۲- جمعیت زیاد شهرها چه تاثیری در شهرها داشته است؟

جمعیت زیاد سبب شده است خانه ها فشرده و محله ها پرتراکم شود.

۲۳- اجزای سکونتگاه های روستایی را نام ببرید.

خانه ها، مزارع، چراگاه ها، باغ ها، مکان های عمومی، مساجد، میدان ها و راه ها

۲۴- اجزای سکونتگاه شهری را نام ببرید.

کاشانه ها، خیابان ها، میدان ها، مکان های آموزشی و تفریحی، دانشگاهی، بازار و مراکز درمانی

۲۵- چه عواملی موجب پیدایش شکل های مختلفی از سکونتگاه ها شده است؟

چگونگی قرارگیری پدیده های طبیعی و انسانی

۲۶- انواع شکل روستاها را نام ببرید.

روستاهای متمرکز و روستاهای پراکنده

۲۷- ویژگی روستاهای پراکنده را بنویسید.

در روستای پراکنده، خانه ها با فاصله از هم قرار دارد.

۲۸- روستاهای متمرکز تحت تاثیر چه عواملی شکل گرفته اند؟

روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده های اطراف خود است.

۲۹- انواع روستاهای متمرکز را نام ببرید.

خطی-میدانگاهی-پلکانی

۳۰- روستای طولی را تعریف کنید.

روستاهایی که در منطقه ساحلی و یا کناره یک رود قرار دارد و یا در امتداد یک جاده شکل می گیرد.

اهتمام ادبی (واحد آزمون‌های آنلاین)

<https://exam.ehtemameadabi.ir>

۳۱- روستاهای میدانگاهی را تعریف کنید.

روستاهایی که در اطراف چشمه‌ها، چاه‌ها و مظهر قنات‌ها گسترش می‌یابد.

۳۲- روستاهای پلکانی را تعریف کنید.

روستاهایی که در دامنه یک کوه استقرار یافته‌اند.

۳۳- انواع شکل سکونتگاه‌های شهری را نام ببرید.

شطرنجی- شعاعی- خطی- ترکیبی

۳۴- شهرها با توجه به چه عواملی شکل‌های مختلفی دارند؟

توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل‌های متفاوت دارد.

۳۵- علت پیدایش شهرها یا شکل ترکیبی را بنویسید.

زیرا اینگونه شهرها در دوره‌های مختلف گسترش پیدا کرده‌است.

۳۶- کدام عامل مهم موجب تغییر شکل سکونتگاه‌ها شود؟

افزایش جمعیت

۳۷- کدام عوامل موجب افزایش جمعیت شهرنشید در کشور شده‌است؟

- رشد سریع جمعیت و افزایش جمعیت شهرها

- تبدیل نقاط روستایی به شهر (تأسیس شهرداری)، و افزایش تعداد نقاط شهری

۳۸- چه عاملی موجب ایجاد شهرهایی با جمعیت میلیونی در کشور شده‌است.

رشد شتابان شهرنشینی

۳۹- کلان‌شهر را تعریف کنید.

در ایران به شهرهایی که جمعیت بیش از یک میلیون نفر داشته‌باشد، کلان‌شهر می‌گویند.

۴۰- چرا زندگی در شهرهای بزرگ کشور دشوار شده‌است؟

مشکلات و نارسایی‌هایی در شهرهای بزرگ وجود دارد. این نارساییها در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی،

زندگی در این شهرها را دشوار کرده‌است.

۴۱- نقش هر سکونتگاه بر چه اساسی تعیین می‌شود؟

نقش هر سکونتگاه بر اساس وضع جغرافیایی آن، اعم از انسانی یا طبیعی تعیین می‌شود.

اهتمام ادبی (واحد آزمون‌های آنلاین)

<https://exam.ehtemameadabi.ir>

۴۲- مهم ترین نقش شهرهای ایران را نام ببرید.

- نقش زیارتگاهی مانند شهرهای مقدس مشهد و قم که به دلیل وجود زیارتگاه‌ها مورد توجه زائران است.
- نقش دانشگاهی مانند شهرهای تهران و تبریز به دلیل اقامت دانشجویان از سراسر کشور
- نقش صنعتی مانند شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه‌های مهم

۴۳- نقش شهرهای اصفهان و تهران را بنویسید.

صنعتی-دانشگاهی

۴۴- دو شهر با نقش صنعتی نام ببرید.

اراک-تبریز

۴۵- دو شهر زیارتگاهی را نام ببرید.

قم-مشهد

۴۶- سه ویژگی مهم در مورد نقش شهرهای ایران را بنویسید.

- امروز اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارد و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کند.
- نقش سکونتگاه در چهره و سیمای آنها منعکس می‌شود. مثلاً سیمای سکونتگاه دانشگاهی با سکونتگاه صنعتی تفاوت دارد.
- ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد؛ مثلاً سکونتگاه صنعتی به تدریج نقش‌های اداری و سیاسی را نیز به عهده بگیرد.

۴۷- پدیده شهرگزیزی یا مهاجرت معکوس را تعریف کنید.

حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاها

۴۸- علل پدیده شهرگزیزی یا مهاجرت معکوس را بنویسید.

آلودگی هوا، گرانی مسکن و آسیب‌های اجتماعی

۴۹- نام دیگر مهاجرت معکوس را بنویسید.

شهرگزیزی

۵۰- نام دیگر پدیده شهرگزیزی را بنویسید.

مهاجرت معکوس